

Urząd Gminy Sztabin
ul. Augustowska 53
16-310 Sztabin

FKB.3021.5.2020.AT

Sztabin, dnia 22 maja 2020 r.

WA/R
22.05.20

Regionalna Izba Obrachunkowa
Ul. Branickiego 13
15-085 Białystok

Zwracam się z zapytaniem dotyczącym ewentualnej odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (art.14 ustawy z dnia 17 grudnia 2004r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych) w przypadku skorzystania z uprawnień wynikających z art. 31zo ust.1a ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 374, ze zm.) poprzez wystąpienie z wnioskiem do ZUS o zwolnienie z obowiązku opłacania nieopłaconych należności z tytułu składek na ubezpieczenia za okres od 1 maja 2020 r. do 31 maja 2020 r oraz wniosku o zwrot opłaconych składek za okres od 1 marca 2020 r. do 31 marca 2020 r.

Wójt

Jarosław Karp

/dokument podpisany elektronicznie/

Białystok, dnia 22.06.2010 roku

RIO.II-025-17/20

Pan

Jarosław Karp

Wójt Gminy Sztabin

Regionalna Izba Obrachunkowa odpowiadając na pismo z dnia 22 maja 2020 roku, nr: FKB.3021.5.2020.AT i zawarte w nim pytanie, wyraża następujący pogląd w sprawie.

W ustawie z dnia 2 marca 2020 roku o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem Covid-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. z 2020 r., poz.374 ze zm.) ustawodawca przewidział możliwość wystąpienia z wnioskiem o zwolnienie ze składek na ubezpieczenie społeczne za okres marzec – maj przez płatników składek, o których mowa w art. 31zo ustawy. Możliwością złożenia takiego wniosku ustawodawca objął szeroki krąg podmiotów. Na podstawie dalszych regulacji w.w ustawy, m.in. art. 31zp i 31zt należy wnosić, że uprawniony organ (ZUS) przed umorzeniem należności z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne weryfikuje zasadność i poprawność składanych wniosków zarówno pod względem formalnym, merytorycznym jak i właściwości podmiotowej. Zatem o tym, czy wniosek został złożony przez uprawniony podmiot, spełniający warunki określone przepisami prawa przesądza Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Zdaniem RIO w Białymstoku przepisy omawianej ustawy powinny być traktowane jako przepisy szczególne, obowiązujące w określonym czasie i okolicznościach, stosowane zgodnie z intencją ustawodawcy – także w odniesieniu do przepisów regulujących zagadnienia związane z naruszeniem dyscypliny finansów publicznych.

Natomiast o tym, czy w konkretnym stanie faktyczno prawnym spełnione zostały przesłanki odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych decydują właściwe organy powołane przepisami ustawy z dnia 17 grudnia 2004 roku o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz. U. z 2019 r., poz. 1440 ze zm.), przy czym zakres podmiotowy oraz zasady odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych przewidziane są odpowiednio w art. 4 i 19 w/w ustawy.

Ustawodawca wskazuje, że odpowiedzialność za naruszenie dyscypliny finansów publicznych ponosi osoba, która popełniła czyn naruszający dyscyplinę finansów publicznych określony przez ustawę obowiązującą w czasie jego popełnienia, co przewidziane jest w art. 19 ust.1. w/w ustawy. Ważne jest, że odpowiedzialność ponosi osoba, której można przypisać winę w czasie popełnienia naruszenia. Nie można przy tym przypisać winy, jeżeli naruszenia nie można było uniknąć mimo dołożenia staranności wymaganej od osoby odpowiedzialnej za wykonanie obowiązku, którego

niewykonanie lub nienależyte wykonanie stanowi czyn naruszający dyscyplinę finansów publicznych – art. 19 ust.2 powyższej ustawy.

Reasumując z przepisów ustawy o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych można wywieść, że przypisanie odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych wymaga łącznego spełnienia czterech warunków, rozpatrywanych w następującej kolejności:

- 1) popełniony czyn jest kwalifikowany jako naruszenie dyscypliny finansów publicznych określony w art. 5-18c,
- 2) sprawca czynu z pkt 1 jest podmiotowo zdolny do ponoszenia odpowiedzialności (mieści się w ustawowym katalogu sformułowanym w art. 4 lub art.4a),
- 3) naruszenie dyscypliny finansów publicznych miało charakter zawiniony (art.19 ust.2)
- 4) naruszenie dyscypliny finansów publicznych było karygodne (szkodliwe dla finansów publicznych w stopniu wyższym niż znikomy).

W aktualnie obowiązującym porządku prawnym brak jest podmiotu upoważnionego do wydawania wiążącej wykładni przepisów prawa. Niniejsze stanowisko w sprawie proszę potraktować jako niewiążącą opinię prawną.

Ponadto proszę zapoznać się z treścią komunikatu Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku zamieszczonym na stronie internetowej RIO w Białymstoku, adres: www.bialystok.rio.gov.pl w sprawie udzielania przez RIO w Białymstoku wyjaśnień dotyczących stosowania przepisów o finansach publicznych.

ZASTĘPCA PREZESA
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Białymstoku
Ewa Czołpińska